

voortgezet, want vooral uit hetgeen hij van die spotvogels vertelt, blijkt dat hij begaafd was met een fijn gehoor, een vaardig muzikaal geheugen en groote vlijt en geduld, allemaal dingen, die de geluiden-geleerde in de allereerste plaats noodig heeft.

De groote moeilijkheid bij elk bestudeeren van planten- en dierenleven is altijd, dat wij hun, ik moet wel zeggen, daden, vergelijken met de onze en dat wij, om erover van gedachten te wisselen, ons moeten bedienen van onze menschelijke taal. Dat kan moeilijk anders en daardoor is het onvermijdelijk, dat in veel gevallen, hetgeen we van de planten of dieren vertellen, moet opgevat worden als beeldspraak.

Hoe meer nu het dierlijk gebeuren lijkt op menschelijk bedrijf, des te meer raken we in onze eigen strikken verward en dat is nu met die vogelgeluiden zeer sterk het geval. Ze lijken heel dikwijls op muziek en wij kunnen er aan waarnemen toonhoogte, duur van de toon, timbre, kracht, tempo, verder interval, melodie, binding, kortom alles waar de theorie onzer muziek van gewaagt. Onze muziek echter vergenoegt zich met een vrij beperkt veld, een tamelijk gering aantal tonen. In de vogelmuziek echter is het aantal tonen en intervallen onbeperkt en daardoor is meteen ons gewone muziekschrift voor de notitie van vogelzang onbruikbaar.

Wij willen nu eerst zien, hoe Alwin Voigt deze moeilijkheid heeft trachten te overwinnen, om daarna, hoofdzakelijk gebruik maken van Stadlers systeem, de geluiden te bestudeeren van eenige vogels, die we in herfst en winter kunnen waarnemen.

JAC. P. THJESSE.

(Wordt vervolgd).

NOTENKRAKERS EN PESTVOGELS.

Op mijn vraag om toezending van doode exemplaren van bovengenoemde vogels, in een der vorige nummers van dit Tijdschrift, ontving ik 10 Jan. 1914, uit Oudemolen Fijnaart (N.-Br.), een pestvogel, welke in de omgeving van Klundert geschoten was.

Den 16den Januari daaropvolgende ontving ik nogmaals op bestelling een pestvogel uit Appingedam, deze was met een slagnetje gevangen en spoedig daarop gestorven. Beide zijn prachtige vogels en door mijn zoon voor mijn verzameling opgezet. In den vroegen morgen van 16 Februari nam mijn zoon alhier, in een tuin, 15 pestvogels waar, allen zaten erg bol, waren niet bijzonder levendig, schenen vermoeid en uitgehongerd te zijn, vlogen gezamenlijk kleine afstanden, vertoefden een oogenblik op het dak eener villa, daarna in een perenboom, en kwamen toen op kleine vruchten van een wilde roos af, die zij gretig inslikten, en hingen onder het gebruik daarvan als meezen aan de takken.

Om mij te overtuigen, dat hij werkelijk pestvogels gezien had, deed hij moeite een enkele te vangen, en had het geluk er 3 onder een groote zeef te vangen, een er van ontglipte, van de twee overgeblevene was er een die in kleur eenige afwijking vertoonde.

Nu weet ik niet of dit nog een jong voorwerp of wel een vrouwelijk individu is. Het geel

op de vleugels zooals dit bij de andere pestvogels voorkomt ontbrak hier, maar was vuil wit, terwijl de gele zoom der staart wel aanwezig was, de roode lakpuntjes op de vleugels waren bijna onzichtbaar, niet noemenswaard. Zij waren doodop, lieten een enkele keer een zacht trillend geluid hooren, hoewel zij eenig voer namen (rozenbottels, brood en aardappel) bleven zij dik en waren reeds den anderen dag dood. Ik had op 24 Januari ook hier slechts een enkel voorwerp waargenomen, die tusschen vinken op een buitenplaats op den grond rondzwierf, plotseling vloog hij naar een der hooge boomen, in wiens toppen hij een oogenblik rustig bleef zitten.

Den 5den Maart was hier weer een enkele pestvogel waargenomen, die zich hangend aan rozenvruchten te goed deed.

Ook de notenkraaker heeft hier een bezoek aan 't Gooi gebracht, op de wetenschappelijke vergadering in »Artis« van 9 November, der Ornithologische Ver. »Ardea«, van 't vorig jaar deed ik reeds mededeeling, dat hier 50 stuks waren aangetroffen, (zie verslag in »Ardea«, afl. 4, 1913). Hier en daar werden er enkele geschoten, toch ben ik niet zoo gelukkig geweest er een te bemachtigen, telkens kwam het bericht te laat. Ook mijn vraag in dit tijdschrift bleef zonder resultaat, en ik meende zelfs al dat de notenkraaker ons reeds weer verlaten had.

Maar als natuurliefhebber zwerf ik in vrije uren gaarne in bosch en heide, en had zoodoende het geluk ook in de vrije natuur op den 1sten Febr. op de Hooge Vuursche diep in het bosch, twee notenkraakers waar te nemen die in de liefelijke winterzon druk naar voedsel zochten, zij woelden daarbij het dikke mos om, telkens een weinig terugspringend, hunne bewegingen deed mij aan dien van een voedselzoekende merel denken, zij waren volstrekt niet schuw, maar vlogen in een zeer losse fladderende vlucht op korte afstanden, om hun werk voort te zetten als ik hun wat al te dicht genaderd was. Voor kleine vogels,

die kort in hun nabijheid en om hen heen scharrelden, schenen zij niet boosaardig te zijn. Ik heb ze een tijd lang achtervolgd om te vernemen welk een geluid ze voortbrengen, maar ze bleven onverpoosd hun werk zonder eenigen toon voortzetten, zoodat ik genoodzaakt was mijn vervolging op te geven. Mijn zoon die 8 Februari in het Corversbosch een wandeling maakte, zag daar 4 notenkraakers rondzwerfen.

Mogelijk dus dat nog heden hier of elders deze vogelsoort wordt aangetroffen, en richt ik dus nogmaals een beleefd verzoek: indien iemand een *notenkraker* mocht schieten, mij een exemplaar te willen toezenden, welk geschikt is om opgezet te worden.

De hierbij afgebeelde vogel werd te Veenendaal geschoten en door mijn zoon voor een ingezetene alhier die deze vogel had geschoten, opgezet. Ik voeg hoofdzakelijk deze afbeelding hier aan toe, voor hen die geen notenkraaker kennen, als kenmerk.

Hilversum, Oosterstraat 38.

S. H. JAKMA SZN.

Notenkraaker.